

Artikel VIII.

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen dag.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Sociale Zaken,

331. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Artikel 63, eerste lid, der Ziektewet bepaalt, dat door de Koningin voor het gebied van iederen Raad van Arbeid de premiën worden vastgesteld. De redactie dier bepaling maakt het mogelijk de premiën voor de onderscheiden gebieden der Raden van Arbeid te doen verschillen al naar gelang van de uitkomsten der ziekteverzekering van elken Raad van Arbeid afzonderlijk. Op grond daarvan werd dan ook bij het Koninklijk besluit van 1 Juli 1936 (*Staatsblad* n°. 885) voor de bedrijven, welke geacht kunnen worden normaal ziektegevaar op te leveren, een premietarief vastgesteld, dat, al naar gelang van het gebied van den Raad van Arbeid, waarbinnen de onderneming is gevestigd, bedraagt onderscheidenlijk 2, 1,8, 1,7 en 1,6 pct. van het voor de premiebetaling in aanmerking komende loon.

Aan deze differentiatie in het premietarief lag de gedachte ten grondslag, dat, waar de ziekteverzekering, voor zoover zij niet door de erkende bedrijfsverenigingen wordt uitgevoerd, ter uitvoering is opgedragen aan een aantal naast elkander staande, voor een bepaald deel van het gebied van het Rijk ingestelde organen, er reden is om bij de vaststelling van het premietarief met gebleken verschillen tusschen de Raden met betrekking tot de uitkomsten der ziekteverzekering rekening te houden.

De praktijk heeft echter doen zien, dat deze differentiatie in het premietarief tot bezwaar aanleiding geeft. Zij leidt nl. tot ongelijkmatige belasting voor de werkgevers in hetzelfde bedrijf, al naar gelang van de gemeente, waar de onderneming van den werkgever is gevestigd. Vooreerst wordt de werkgever, aangesloten bij de ziekenkas van een Raad van Arbeid, voor welken de premie is vastgesteld op b.v. 1,6 pct. van het uitgekeerde loon, niet onbelangrijk minder belast dan de werkgever in hetzelfde bedrijf, aangesloten bij een ziekenkas van een Raad van Arbeid, voor welken de premie is vastgesteld op 2 pct. van het uitgekeerde loon. Daarnaevens leidt de gedifferentieerde premie tot ongelijkmatige belasting voor de werkgevers, die aangesloten zijn bij een erkende bedrijfsvereniging, welke over het geheele land werkt. Dit houdt verband met het bepaalde bij artikel 117 der Ziektewet, volgens hetwelk de bij een bedrijfsvereniging aangesloten werkgever van de door die vereniging vastgestelde premie de helft van het loon van den arbeider mag afhouden, behoudens echter, dat ten hoogste mag worden afgehouden de premie, welke door den verzekerde zou zijn verschuldigd, indien hij bij de ziekenkas van den Raad van Arbeid ware verzekerd.

Ingeval derhalve de premie van een erkende bedrijfsvereniging bedraagt 1,9 pct. van het loon, mag het lid-werkgever, wiens onderneming is gevestigd binnen het gebied van een Raad van Arbeid, voor wien de premie is vastgesteld op 1,8 pct. van de premie afhouden 0,9 pct., maar het lid-werkgever, wiens

onderneming is gevestigd binnen het gebied van een Raad van Arbeid, voor wien de premie is vastgesteld op 1,6 pct. mag van het loon van den verzekerde niet meer afhouden dan 0,8 pct.

De ondergeteekende acht deze bezwaren voldoende klemmend om een voor de gebieden van alle Raden van Arbeid zelfde premietarief te rechtvaardigen. De voorgestelde wijziging van het eerste lid van artikel 63 der Ziektewet geeft aan dat eenheidstarief wettelijken grondslag.

Met het scheppen van zoodanigen grondslag kan evenwel niet worden volstaan. Een zelfde tarief, geldende voor de gebieden van alle Raden van Arbeid, beteekent uiteraard, dat voor alle Raden van Arbeid komt te gelden een premietarief, dat gebaseerd is op de uitkomsten der wettelijke ziekteverzekering over het geheele land als eenheid genomen. Het vast te stellen tarief is derhalve een „gemiddeld” tarief, dat naar berekening wel voor alle Raden van Arbeid te zamen voldoende dekking geeft voor de lasten der verzekering, doch voor de afzonderlijke Raden van Arbeid een voordeelige of een nadeelige marge kan openlaten. Een eenheidstarief vereischt daarom wettelijke maatregelen ter voorziening in de mogelijkheid, dat het tarief voor een bepaalden Raad van Arbeid geen voldoende dekking voor de verzekeringslasten zou geven. Deze voorziening is in het onderhavige wetsontwerp gevonden in een regeling, waarbij aan de Koningin de bevoegdheid wordt toegekend om in zoodanig geval te bepalen, dat het tekort voor rekening van de overige Raden van Arbeid wordt gebracht en dit overeenkomstig door de Koningin te geven regelen. Het betreft hier een bevoegdheid. Niet elk tekort behoeft tot omslag daarvan over de andere Raden te leiden. Het tekort kan b.v. van bescheiden omvang zijn en mogelijk in een volgend boekjaar worden ingehaald. Ook is het mogelijk, dat het tekort kan worden afgeschreven op door den betrokken Raad van Arbeid gevormde bijzondere reserves. De hier besproken voorziening is nedergelegd in artikel VI van het wetsontwerp.

Het wetsontwerp geeft voorts een tweetal voorzieningen, welke er toe strekken om den waarborg tegen het lijden van verliezen wegens het mogelijk ontoereikend zijn van het premietarief te vergrooten.

De eerste dier beide voorzieningen wordt verkregen door de gewijzigde redactie van het tweede lid van artikel 64 der Ziektewet, welke artikel III van het wetsontwerp brengt. Volgens de bestaande redactie van dat lid kan in beroep de rechter beoordeelen of uit statistische gegevens is gebleken, dat een bepaald bedrijf, onderdeel van een bedrijf, enz. meer dan normaal gevaar voor ziekte oplevert en een beslissing van den Raad van Arbeid tot premievaststelling vernietigen op grond, dat naar zijn oordeel de Koningin bij het vaststellen van het premietarief ten onrechte hooger dan normaal ziektegevaar heeft aangenomen. De rechter kan het statistisch materiaal als niet voldoende aanmerken; hij kan ook beslissen, dat uitsluitend met uit de toepassing der Nederlandsche ziekteverzekering verkregen ervaring rekening mag worden gehouden en dat derhalve buitenslandsche ervaring niet in aanmerking komt. Bestendinging van deze verhouding, welke verlamdend kan werken op door de Regeering noodzakelijk geachte maatregelen voor een veilig premietarief der Raden van Arbeid, is ongewenscht. De gewijzigde redactie ontnemt daarom den rechter zijn vorenbedoelde toetsingsbevoegdheid.

Het geval kan zich voordoen, dat een onderneming hooger gevaar voor ziekte blijkt op te leveren, dan normaal aan gelijksoortige ondernemingen verbonden is. Artikel 66 der Ziektewet opent voor zoodanig geval de gelegenheid om voor de in die onderneming werkzaam zijnde verzekerden te komen tot verhooging der premie. Deze gelegenheid is echter beperkt gehouden tot het geval, dat de onderneming bijzondere gevaren voor de gezondheid oplevert tengevolge van haar inrichting of van de wijze, waarop de werkzaamheden in de onderneming worden verricht. In de praktijk is echter gebleken, dat die beperking te ver gaat. Er deden zich immers gevallen voor, waarin de verzekeringsuitkomsten der onderneming deden uitkomen, dat de onderneming meer dan normaal gevaar oplevert,

zonder dat kon worden gezegd, dat dit abnormale gevaar viel toe te schrijven aan de inrichting der onderneming of aan de wijze, waarop de werkzaamheden in die onderneming worden uitgeoefend. Het is daarom gewenscht de gelegenheid tot vaststelling van een hogere premie te verruimen. Daartoe strekt de nieuwvoorgestelde lezing van artikel 66 der Ziektewet, waarbij tevens is gezorgd, dat de beoordeeling, of voor een bepaalde onderneming aanleiding bestaat om tot premieverhoging over te gaan, onttrokken is aan den rechter.

Naast verhoging van premie is het gewenscht ook verlaging van premie mogelijk te maken voor het geval uit statistische gegevens blijkt, dat voor een onderneming kan worden volstaan met een lagere premie dan naar het premietarief voor die onderneming verschuldigd is. De nieuwvoorgestelde lezing van artikel 65 der Ziektewet bevat de daartoe noodige regeling, welke door de bepalingen, dat de onderneming ten minste gedurende 3 jaren bij de ziekenkas van den Raad van Arbeid aan-

gesloten moet zijn en dat het van kracht worden der verlaging de goedkeuring van den ondergeteekende behoeft, waarborgen geeft dat de Raad van Arbeid niet lichtvaardig tot premieverlaging overgaat.

De voorgestelde wijziging onder artikel I van het onderhavig wetsontwerp is het noodzakelijk gevolg van het voorstel in zake een voor alle Raden van Arbeid geldend premietarief. Zulk een tarief eischt uiteraard eenheid in de verzekeringsuitkeeringen. En daarom zal een eventueele verhoging van het ziekgeld of een eventueele uitkeering van het ziekgeld over dagen en termijnen, als bedoeld onder letters *a*, *b* en *c* van het eerste lid van artikel 38 der Ziektewet, voor alle Raden van Arbeid moeten gelden.

De Minister van Sociale Zaken,

M. SLINGENBERG.